

Vaidlustaja: Datafruit OÜ

Registrikood 12769616

Lõõtsa 1a, 11415 Tallinn

Vaidlustaja esindaja: Vandeadvokaat Merit Lind

Advokaadibüroo WALLESS

Liivalaia 45, 10145 Tallinn

Tel 611 0915

Mobiil 5559 9784

E-post merit.lind@walless.com

Hankija: Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus

Registrikood: 70009770

Pärnu mnt 132, 11317 Tallinn

Hankija esindaja: Kerli Lubja, e-post: kerli.lubja@tehhik.ee

Vastus Datafruit OÜ vaidlustusele riigihankes „Sotsiaalministeeriumi valitsemisala andmeladude ja analüütika arendus ja hooldus“, viitenumber 273311

Järgnevas seisukohas esitatud põhjendustel taotleb hankija:

- 1. Jätta vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Jätta vaidlustaja menetluskulud tema enda kanda.**

I Asjaolud

- 1.1. Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus (edaspidi: *hankija*) avaldas 03.06.2024 riigihangete registris avatud hankemenetluse „Sotsiaalministeeriumi valitsemisala andmeladude ja analüütika arendus ja hooldus“, viitenumber 273311 (edaspidi: *riigihange*). Pakkumuste esitamise tähtjaks 08.08.2024 esitati hankes kuus pakkumust, sh laekus Datafruit OÜ (edaspidi: *vaidlustaja*) pakkumus.
- 1.2. Hankija tegi 28.10.2024 riigihankes pakkumuste vastavusotsuse ja teavitas sellest samal päeval pakkujatele riigihangete registri vahendusel. Otsus on

vaidlustuskomisjonile riigihangete registri „tulemdokumentide“ vahelehel kättesaadav.

- 1.3. Riigihangete vaidlustuskomisjon saatis 08.11.2024 hankijale teate Datafruit OÜ vaidlustuse esitamisest. Vaidlustus on esitatud tähtaegselt.
- 1.4. Vaidlustus on hankija hinnangul põhjendamatult ja rahuldamisele ei kuulu, esitame selle kohta järgnevalt põhjendused.

II Hankija otsuse õiguslik alus

- 1.5. Riigihangete seaduse (edaspidi: *RHS*) § 110 lõige 2 alusel peab pakkumus vastama riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustele.
- 1.6. *RHS* § 114 lõike 2 alusel lükkab hankija pakkumuse tagasi, kui see ei vasta riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele, kui pakkuja ei esita tähtajaks hankija nõutud selgitusi või pakkuja selgituste põhjal ei ole võimalik üheselt hinnata pakkumuse vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele. Hankija võib tunnistada pakkumuse vastavaks, kui selles ei esine sisulisi kõrvalekaldeid riigihanke alusdokumentides nimetatud tingimustest.
- 1.7. Riigihanke alusdokumendi „Nõuded pakkuja meeskonnale“ (edaspidi: *meeskonna vorm*) punkti 1.1 kohaselt pidi pakkuja esitama lepingu sõlmimiseks isikuliselt vähemalt 4 meeskonnaliiget. Sama dokumendi punkt 1.1.2 näeb ette imperatiivse tingimuse, et meeskonnas võib kokku olla maksimaalselt kuni 8 meeskonnaliiget. Dokumendi punktis 1.2 on hankija toonud välja 8 erinevat rolli, mis tuleb hankelepingu sõlmimiseks pakkujal täita. Punkti 3.7 alusel tuli meeskonna ühine CV esitada üldtingimustele järgneval etteantud vormil, täites kõik nõutud väljad.
- 1.8. Riigihanke alusdokumendis „Vastavustingimused“ tingimuses „Pakkuja meeskond“ tõi hankija välja tingimuse: „Meeskond peab vastama alusdokumendis „Nõuded pakkuja meeskonnale“ esitatud nõuetele.“
- 1.9. Riigihanke alusdokumendi „Lisateave“ punktis 3.2 on hankija toonud välja selgitava infona järgmist: „Pakkumus peab vastama riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustele, sisaldama nõutud dokumente ning olema vormistatud nõuetekohaselt. Pakkumuses esitatud andmed peavad olema esitatud mahus ja viisil, mis võimaldavad hankijal kontrollida nende vastavust riigihanke alusdokumentides toodud tingimustele.“

III Hankija põhjendused

- 1.10. Hankija on teinud menetluses põhjendatud ja kaalutletud vastavusotsuse. Vaidlustaja tugineb asjaolule, et pakkumuses esinesid üksnes formaalsed puudused, mistõttu oli neid võimalik selgitusega kõrvaldada. Hankija sellega ei

nõustu. Pakkumuses esinev puudus saab olla formaalne ehk mitte-sisuline üksnes juhul, kui selle kõrvaldamine pakkumuse sisu ei muuda ning selgituse alusel oleks üheselt arusaadav, et pakkumus vastas riigihanke alusdokumentidele pakkumuse esitamise hetkel. Pakkuja meeskond ja seatud nõuetele vastamine meeskonna poolt ei saa aga olla formaalne puudus, kui pakkumusest endast ei tulenenud pakkumuse esitamise hetkel, millise meeskonnaga pakkuja riigihankes osaleda soovis. Pärast pakkumuste esitamise tähtaega antud selgitustega ei saa muuta pakkumuse sisu. Hankija hinnangul on vaidlustus seega põhjendamatu ega kuulu rahuldamisele.

1.11. **Vaidlustaja on esitanud hanke alusdokumentidele mittevastava pakkumuse**

1.11.1. Hankija nõudis riigihankes meeskonna andmete esitamiseks etteantud vormi kasutamist (meeskonna vorm p 3.7). Vaidlustaja vormi järginud ei ole ja on enne pakkumuse esitamist seda oluliselt muutnud.

1.11.1.1. Vaidlustaja on kustutanud etteantud vormilt vormi alguses toodud üldtingimused, mis on meeskonna vormi lahutamatuks osaks. Üldtingimuste eesmärgiks oli pakkujatele kõik kehtivad tingimused teatavaks teha, et neid oleks pakkumuse koostamisel lihtne järgida. Muuhulgas on kustutatud nõue, et meeskonda on lubatud esitada maksimaalselt 8 liiget – seejuures oli hankija nõude märkinud *bold*'is ehk nõ rasvases kirjas, soovides sellele pakkujate tähelepanu tingimata juhtida. Pakkumuses esitatud meeskonna vormil on aga esitatud töid teostavasse meeskonda kokku 9 meeskonnaliiget, mida on vaidlustaja kinnitanud ka riigihankes peetud teabevahetuses.¹

1.11.1.2. Lisaks on vaidlustaja kas ekslikult või teadlikult kustutanud mõned hankija seatud tingimused meeskonna vormi punktis 3: Ühised nõuded kogu pakkuja meeskonnale, mis tuli pakkuja meeskonnal täita: 1) Kogemus äriteabe visualiseerimise töövahendiga Tableau (rida nr 2); 2) Kubernetes / Rancher kogemus (vähemalt deployment, stateful set, jobs) (rida nr 4); 3) Kogemus andmelao platvormiga Vertica (rida nr 9); 4) Laadimisprotsesside ajastamise kogemus (nt Cron, Airflow; Dagster) (rida nr 10). Kuivõrd tegemist ei olnud vormil järjestikuselt paiknevate ridadega, on hankija hinnangul küsitav, kas need read said kustuda eksimuse tagajärjel. Samas jääb vaidlustaja tegevus sisuliselt arusaamatuks, kuna ka hilisemas teabevahetuses toob vaidlustaja välja, et nende kustutatud

¹ Pakkuja sõnum teabevahtuses: "Esitatud pakkumusse on 9 meeskonnaliiget jäänud inimliku hooletusvea tõttu ja see viga on esitatud pakkumust vaadates ilmne. /.../ Eeltoodu ei vähenda siiski pakkuja vastutust, vabandame siiralt pakkumuse koostamisel tehtud inimliku vea eest."

tingimuste täitmise kohta on informatsioon pakkumuse koosseisust leitav.

1.11.1.3. Vaidlustaja on tõstnud kõik tingimused ümber blanketile, mis sisaldab ettevõtte sümboolikat. Eeldatavalt selle käigus on ka valikuliselt tingimused vormile lisanud.

1.11.1.4. Eelnevalt kirjeldatud muudatuste tegemist pakkuja ümber lükanud ei ole, ei teabevahetuse käigus ega vaidlustuse esitamisel. Seega on vaidlustaja eeldatavalt nõustunud, et selged puudused pakkumuses esinevad.

1.11.2. Kuigi tingimuse sisulist seadmist ei ole vaidlustatud ja hankijal ei ole kohustust otsuses selgitada, mis on iga riigihanke tingimuse seadmise põhjuseks, on vaidlustaja siiski esitanud omapoolse arvamuse, et vaidlusalune tingimus meeskonna osas ei ole „keskse tähtsusega”.² Hankija selgitab, et meeskonna vormi punkt 1.1.2 (esitada maksimaalselt 8 meeskonnaliiget) oli seatud eesmärgipäraselt ja selle täpne järgimine oli hankija jaoks oluline. Hankija soovib riigihankemenetlusega tagada, et meeskonda esitatakse üksnes isikud, kes tegelikult töid teostama hakkavad, et meeskond ei oleks tellitavate tööde teostamiseks ebamõistlikult suureks paisutatud (see raskendab infovahetust, töötundide kontrollimist, tööde tellimist ja planeerimist) ning et meeskonda ei lisataks selliseid isikuid, kes üksnes näiliselt meeskonda kuuluvad ja on esitatud vaid seatud nõuete täitmiseks. Selles hankemenetluses oli võimalik teenida meeskonna täiendavate kogemuste alusel lisapunkte (meeskonna vorm punkt 4), mistõttu esines reaalne risk, et pakkujad esitavadki oluliselt rohkem meeskonnaliikmeid üksikute lisandväärtuste eest punktide teenimiseks. See aga ei tagaks hankijale kõrgema kompetentsiga meeskonna kaasamist tööde teostamisse, mistõttu on hankija soovinud sellise olukorra tekkimise hanketingimustega välistada. Hankes seatud tingimusi vaidlustatud ei ole, seega on need kehtivad.

1.11.3. Vaidlustaja toob välja, et tema hinnangul saanuks meeskonna vormi punkti 3.1 alusel meeskonna vastavaks tunnistada.³ Hankija sellega ei nõustu, kuna CV vormil esitatavatele andmetele kehtisid muuhulgas sama hankedokumendi üldtingimused meeskonna kohta, need on teineteise lahutamatuks osaks. Vaidlustaja soovib üldtingimusi põhjendamatult käsitleda

² Vaidlustuse p 15: RHAD-i nõue, et pakutud meeskonnas võib kokku olla maksimaalselt kuni 8 meeskonnaliiget, ei ole käesolevas hankes kuidagi keskse (sisulise) tähtsusega.

³ Meeskonna vormi p 3.1 viimane lause: *Meeskond tunnistatakse vastavaks, kui kõik CV vormil esitatud nõuded, kompetentsid, platvormid ja töövahendid on meeskonnaliikmete poolt kaetud.*

esitatavatest andmetest eraldiseisvalt ja on seda püüdnud teha ka pakkumust koostades, kui üldtingimused esitatavalt vormilt kustutas. Hankija on need aga selgelt esitanud koos ühes ja samas hankedokumentis ja määranud need kohustuslikuks. Vaidlustaja käsitles ei tulekski justkui meeskonnale kehtivaid üldtingimusi pakkujatel järgida, mis muudaks need sisutühjaks. Vastavalt meeskonna vormi punktile 3.1, tuli pakkujal järgida kõiki nõudeid, sh ka neid üldiseid nõudeid, mille pakkuja oli meeskonna vormi täites omavoliliselt kustutanud. Seega ei saa vaidlustaja pakkumust vastavaks tunnistada, kuna kõiki vastavustingimusi ei ole täidetud.

- 1.11.4. Pakkujal on pakkumuse koostamisel hoolsuskohustus, mis hõlmab enda hanke alusdokumentidega kurssi viimist ning nende järgimist. Muuhulgas ei saa pakkuja mittevastava pakkumuse esitamist vabandada sellega, et tal tuli sisestada palju andmeid.⁴ Tähtsust ei oma ka asjaolu, kas tegemist on inimliku eksimusega või mitte.⁵ Ka kohtupraktikas on analüüsitud, et inimliku eksimuse tagajärjel esitatud puudusega pakkumus on endiselt puudusega pakkumus, mida hankija vastavaks tunnistada ei saa.⁶ See viidatud Tallinna Halduskohtu lahend on ka muus osas praegusele vaidlusele kohaldatav. Kohus on analüüsinud olukorda, kus pakkuja esitas koolitushankes lektori kohta vale kinnituse vormi ja soovis selgitusega hiljem pakkumuse koosseisust välja arvata vähemalt ühe lektori, kes kinnituse puudumise tõttu hanke tingimustele ei vastanud. Lektorite koosseisus muudatuste tegemise ainsaks ajendiks oli Halduskohtu hinnangul esitatud pakkumuse riigihanke alusdokumentide tingimustele vastavaks kohendamine. Ükskõik millistest ajenditest lähtuvate mõõnduste tegemine, mida riigihanke alusdokumendid ette ei näe, viiks kohtu arvates riigihankes läbipaistvuse põhimõtte eiramiseni ja pakkujate ebavõrdse kohtlemiseni, sest kõigil pakkujatel peavad olema hankes samad võimalused. Need kohtu seisukohad on sisuliselt kohaldatavad ka selles vaidlustusmenetluses ja kinnitavad hankija vastavusotsuse põhjendusi. Analoogselt kohtulahendis käsitletule on vaidlustaja avaldanud soovi meeskonnast üks meeskonnaliige eemaldada, mis aga lubatav ei ole.⁷ Hankija

⁴ TlnHK otsus 21.07.2022, 3-22-1297 (p-d 12–13).

⁵ Vaidlustuses viidatakse korduvalt inimlikule veale, mis võis olla vaidlustaja hinnangul erinevatest asjaoludest tingitud, täpselt nt vaidlustuse p 8, 11.

⁶ TlnHK otsus 30.03.2021, 3-21-319 (p-d 16–17).

⁷ Vaidlustuse p 16 kinnitab vaidlustaja, et on soovinud meeskonna koosseisust ühe isiku eemaldada: /.../Vaidlustaja on seisukohal, et meeskonnaliikmete arvu vähendamine ei ole samaväärne olukorraga, kus pakkuja on jätnud pakkumuses andmeid esitamata ja soovib neid pärast pakkumuse esitamise tähtpäeva juurde esitada./.../

on sellest tulenevalt jõudnud järeldusele, et tal puudub riigihanke üldpõhimõtete alusel õigus pakkumus vastavaks tunnistada.

1.11.5. Tähtsust ei oma ka asjaolu, et algses, muudetud riigihanke dokumendis oli hankija nõudnud teistsuguse maksimaalse suurusega meeskonna esitamist. Pakkumuse koostamisel tuleb aluseks võtta kehtivad riigihanke alusdokumendid.

1.11.6. Vaidlustaja on seisukohal, et R. Suurkivi tuleks meeskonnast eemaldada ja toob argumendina, et tema kogemusele ei ole meeskonna vormi punktides 3 ja 4 tuginetud (vaidlustuse p 8, alapunkt 2) *vaidlustaja pakutud meeskonnas on tegelikult 8 liiget*). Hankija leiab, et pakkuja taotleb selliselt pakkumuse sisulist muutmist ühe meeskonnaliikme kõrvaldamise teel, mis on lubamatu.

1.11.6.1. Asjaolu, et vaidlustaja väitel on meeskonna vormi punktides 3 ja 4 konkreetse isiku kohta andmed eemaldatud, ei oma asja lahendamisel tähtsust ega ole ka ühelgi viisil kontrollitav. Meeskonna vormi punktides 3 ja 4 ei ole vaidlustaja tuginenud kõikidele meeskonnaliikmetele, vaid on teinud valiku. Punktis 3 on tuginetud neljale meeskonnaliikmele ja punktis 4 tuginetud kahele meeskonnaliikmele. See aga ei vii ühelgi moel järeldusele, et ülejäänud meeskonnaliikmed siiski meeskonda ei kuulu. Hankija ei olegi nõudnud, et nendes punktides tuginetaks kõikidele meeskonnaliikmetele, mistõttu ei saagi selle alusel pakkumusse kuuluvate meeskonnaliikmete osas järeldusi teha.

1.11.7. Hankija on vastavusotsuse tegemisel tuginenud mh vaidlustus- ning kohtupraktikale, kus on käsitletud pakkumuse muutmist ja leiab, et need on asjakohased ka praeguses menetluses. Praktikale tuginemisel tuleb eelkõige lähtuda sellest, kas varasemas praktikas antud põhimõttelised seisukohad on asjas kohaldatavad, mitte üksnes lahendite konkreetseid asjaolusid võrrelda. Kaht täpselt sama sisuga vaidlustus- või kohtulahendite ilmselt ei eksisteeri, kuid õiguse tõlgendamise põhimõttelised seisukohad on sellele vaatamata võimalik aluseks võtta analoogseid õiguslikke küsimusi käsitlevatel juhtudel.

1.11.7.1. Pakkumuse vastavuse kontrollimisel peab hankija jääma riigihankes avaldatud tingimuste juurde ja kontrollima pakkumuste vastavust eelnimetatud tingimustele sisuliselt.⁸ Pakkumuste vastavuse sisuliselt kontrollimata jätmisel rikuks hankija hankemenetluse läbiviimise fundamentaalseid printsiipe ja seaks menetluses osalejad ebavõrdsesse olukorda. Hankija kohustus on järgida pakkujate võrdse kohtlemise

⁸ VAKOo 10.07.2018 125-18/194358, p 27; 17.01.2019, 265-18/198628, p 15.

põhimõtet, et soodustada tõelist konkurentsi riigihankes osalevate ettevõtjate vahel. Võrdse kohtlemise põhimõte tähendab eelkõige seda, et pakkujatel on võrdsed võimalused nii pakkumuste ettevalmistamise kui ka hankija poolt pakkumuste vastavuse kontrolli ajal, ning et kõigile pakkujatele tagatakse pakkumuse koostamisel võrdsed võimalused. Kõigi pakkujate esitatud pakkumustele peavad kehtima samad tingimused.⁹ Hankija kontrollis esitatud pakkumuse vastavust seatud tingimustele ja tuvastas, et pakkumus on mittevastav. Lubades pakkumuses esitatud meeskonda pärast pakkumuste esitamise tähtaega muuta, rikuks hankija läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõtteid ning oleks vastuolus enda seatud tingimustega.

1.11.7.2. Pakkumuse vastavust on lubatud kontrollida üksnes riigihanke tingimuste alusel. See kehtib nii pakkumusele seatud sisulistele nõuetele kui ka dokumendinõuetele. Kui hankija on nõudnud pakkumuse koosseisus konkreetsete dokumentide esitamist, on ta nende tingimustega ka ise seotud.¹⁰ Hankija on seadnud selge tingimuse, mille kohaselt oli pakutava meeskonna maksimaalne suurus 8 liiget. Ühelgi põhjusel ei ole hankijal võimalik arvestada sellest nõudest selgelt kõrvalekalduvate näitajatega pakkumust vastavana, kuivõrd see oleks vastuolus hankedokumentides seatud tingimustega ja oleks ühtlasi käsitletav ebavõrdse kohtlemisena teiste pakkujate suhtes.

1.11.7.3. Koguste, mõõtude ja muude numbriliste näitajate vastu pakkumuse koostamisel eksimine on käsitletav pakkumuse sisulise puudusena sõltumata eksimuse väiksusest, mistõttu puudub hankijal diskretsioon pakkumuse vastavaks tunnistamise otsustamisel.¹¹ Nõutud meeskonna suurus on samuti numbriline näitaja, mida pakkumuse esitamisel tuli järgida.

1.11.8. Hankija on seadnud riigihankes tingimuse, mille täpne järgimine on aluseks pakkumuse vastavuse kontrollimisel. Hankija on otsuse tegemisel kõiki asjaolusid arvesse võtnud ja analüüsinud, milline on õiguspärane otsus. Ka on vaidlustajale antud võimalus selgituse esitamiseks. Seega on hankija teostanud ka kaalutusõigust. Pakkumuse sisust ja vaidlustaja vastusest

⁹ EK c-131/16, p 25-26; c-87/94, p 54; c-470/99, p 93; C-538/13, p 33.

¹⁰ TlnRngKo3-18-657, p 14; RKHKm 12.12.2011, 3-3-1-52-11, p 21; 08.10.2012, 3-3-1-30-12, p 12; RKHKo 3-3-1-99-09, p 16.

¹¹ TrtHKO 3-15-1140, p 20; VAKOo 85-22/248784, VAKO 88-22/250810.

hankija küsimusele nähtub selgelt, et tegemist on mittevastava pakkumusega, mistõttu selle tagasi lükkamine hankija poolt oli õiguspärane.

1.12. Vaidlustaja pakkumus sisaldab lisaks formaalsetele ka sisulisi puuduseid

1.13. Vaidlustaja argumenteerib, et meeskonna koosseis on formaalne puudus. Sellega hankija ei nõustu.

1.13.1. Sisulise kõrvalekalde vastand "formaalne kõrvalekalle" tähendab, et puudus seisneb pigem pakkumuse vormistamises, mitte selle sisus (RHS § 46 lg 4).¹² Pakkujal on võimalik selgituse kaudu taotleda üksnes formaalsete puuduste kõrvaldamist. RHS § 114 lg 2 sõnastusest tulenevalt tehakse vahet selgitatavatel ja mitteselgitatavatel puudustel. Selgituse küsimise kui meetmega on võimalik eeskätt seletada või avada mõne olemasoleva tingimuse sisu ja mõtet, kuid selle meetmega ei saa asuda muutma alusdokumente ega pakkumust.¹³ Pakkumus peab vastama hanketingimustele pakkumuse avamise ajal. Sisuliselt mittevastavat pakkumust ei ole võimalik vastavaks selgitada.

1.13.2. Kui tegemist ei ole pakkumuse vormistuses esineva puudusega, on tegemist pakkumuse sisulise puudusega. Pakkumuse või selle osade sisulisusele hinnangu andmine on hankija kaalutusotsus, mis sõltub ka juhtumi asjaoludest. Pakkumuse olulisteks sisulisteks aspektideks on tingimata andmed, mis on aluseks hankija otsuste tegemisele. Pakkumuse vormistamise veaks ehk formaalseks puuduseks ei ole seega kuidagi võimalik pidada pakkumuse koosseisus esitatud isikulisi meeskonnaliikmeid ja nende arvu.

1.14. Vaidlustaja toob vaidlustuse punktis 24 esile hankija vastavusotsuse põhjenduse seoses meeskonna vormi muutmisega, mis otsusest nähtuvalt ei ole praegusel juhul olnud pakkumuse tagasilükkamise aluseks. Seetõttu ei analüüsi hankija seda tarbetult pikalt, vaid piirdub märkusega, et just selles olukorras käsitleski hankija puudust formaalsena. Hankija juhtis otsuses puudusele tähelepanu, kuivõrd hankijal lasub kohustus tuvastatud puuduseid kaaluda ja teha nende osas õiguspärane otsus. Formaalne puudus vaidlustaja pakkumuses on vormi muutmine ja mõningate etteantud lahtrite kustutamine, olukorras, kus hankija on alusdokumendis ette näinud, et kasutada tuleb kohustuslikku vormi (meeskonna vormi punkt 3.7), kuid hankija nõutud andmed on pakkumuse koosseisus siiski pakkuja selgituse alusel esitatud. Sellise puuduse saab pakkuja selgitusega

¹² Riigihangete seaduse kommenteeritud väljaanne, § 114, kommentaar 30.

¹³ TrtHK otsus 03.08.2022, 3-22-1232 (p-d 19.1–19.2).

kõrvaldada, viidates, millistele pakkumuse koosseisus toodud andmetele ta tugineda soovib. Sellele puudusele on hankija vastavusotsuses viidanud, märkides, et alusdokumendis nõutust vastupidisele tegevusele vaatamata oli võimalik nõutud tingimuste täitmist muudest andmetest järeldada. Formaalne puudus ei ole pakkumuse tagasilükkamise aluseks.

- 1.15. Pakkumuste vastavuse kontrollimisel tuleb tuvastada pakkumuse vastavus kõikidele vastavustingimustele. Kui hankija on seadnud töid teostavale meeskonnale konkreetsed nõuded, tuleb neid kõiki järgida. Meeskond on selles hankemenetluses keskse tähtsusega, kuna just nemad peavad tagama lepingu nõuetekohase ja kvaliteetse täitmise. Kui võtta arvesse hankija poolt meeskonnale seatud nõuete detailsust ja põhjalikkust, on ilmne, et see on hankemenetluses üheks olulisimaks tingimuseks. Mittevastava meeskonna koosseisu esitamine on kahtlusteta sisuline puudus, mida ilma pakkumust muutmata kõrvaldada võimalik ei ole ja sellele rajanes ka hankija otsus.
- 1.16. Kummastavalt mõjub vaidlustaja argument, mille kohaselt tuleb *meeskonna koosseisus esinev puudus lugeda mittesisuliseks (formaalseks) ka seetõttu, et vaidlusalune hange korraldati raamlepingu sõlmimiseks ning hankija nõutud meeskonna näitamine pakkumuses oli vajalik üksnes raamlepingu partnerite väljavalimiseks, mitte mõne konkreetse arendusprojekti elluviimiseks*. Selline hinnang on otseses vastuolus meeskonna vormi punktiga 1.1, mille kohaselt pakkuja peab tagama, et pakutud meeskonna koosseis on tööde teostamiseks tellija jaoks kogu hanke perioodil täis töömahus olemas. Hankija on selgelt märkinud, et töid peab hakkama teostama sama meeskond, mis vastupidiselt vaidlustaja arvamusele toob esile, kuivõrd sisulise tingimusena tuli riigihankes esitatavat meeskonna käsitleda. Isegi juhul, kui igal konkreetset minikonkursil meeskonna suurus sõltuvalt tellimuse sisust varieerub, peab pakutud meeskond olema siiski hankelepingute täitmiseks tagatud. Ka raamleping toob välja, et nõuetele vastav meeskond peab samal kujul olema lepingupartneri poolt kogu lepinguperioodil tagatud. Jääb arusaamatuks, kuidas meeskonna hilisem täienemine vajaduspõhiselt muudab vaidlustaja hinnangul selle koosseisu mittesisuliseks tingimuseks pakkumuse esitamisel. Tingimuse sisulisus ei sõltu ühelgi moel sellest, kas selle täitmises on võimalik põhjendatud juhtudel lepingu täitmise perioodil muudatusi teha või mitte.
- 1.17. Vaidlustaja tugineb mh Riigikohtu otsusele asjas 3-3-1-44-13, p 21.4, kus selgitatakse, et erandjuhul on pakkujal võimalik korrigeerida pakkumusega seonduvaid andmeid, eriti siis, kui ilmselgelt on vaja vaid täpsustust või parandada ilmsed tehnilised vead, nii et selle muudatusega ei kaasneks tegelikult uue

pakkumuse esitamist. See tähendab, et ka Euroopa Kohtu praktikas on leitud, et selgitusega ei ole lubatav pakkumust sisuliselt muuta.¹⁴ Hankija nõustub, et lubatav on parandada tehnilised vead, kui selliselt ei kaasne uue pakkumuse esitamist. Praeguses olukorras see aga nii ei ole. Meeskonna koosseis ei ole „tehniline viga“, sama küsimust on hankija eelnevalt viidatud hilisemas kohtupraktikas analüüsitud.¹⁵ Uue meeskonna koosseisu esitamine selle liikmete lisamise või eemaldamise teel pärast pakkumuste esitamise tähtaega, on kahtlusteta käsitletav uue sisulise pakkumuse esitamisenä. Hankija ei nõustu, et vaidlustaja viidatud vaidlustuskomisjoni varasem praktika kinnitaks, et sellises olukorras on võimalik pakkumus vastavaks tunnistada ja seda pidanuks hankija tegema. Vaidlustaja viidatud lahendid sellisele järeldusele jõuda ei võimalda.

1.18. Hankija on teinud õiguspärase, RHS § 114 lõikega 2 kooskõlas oleva otsuse vaidlustaja pakkumuse vastavuse kontrollimisel. Eeltoodud põhjendustel puudub alus vaidlustuse rahuldamiseks ja hankija otsuse kehtetuks tunnistamiseks.

IV Menetluslikud küsimused

1.19. Hankija palub vaidlustus lahendada kirjalikus menetluses.

1.20. Hankija esindajale on määratud esindusõigus hankija hankekorra¹⁶ punkti 8.1 alusel.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kerli Lubja

Õigustiimi juht

¹⁴ Seda on kinnitanud ka RngK otsuses 14.11.2023, 3-23-1783 (p-d 16-18): Euroopa Kohus on rõhutanud, et pakkumust saab pärast selle esitamist üksnes selgitada või täpsustada, kuid mitte muuta.

¹⁵ TlnHK otsus 30.03.2021, 3-21-319 (p-d 16-17).

¹⁶ Kehtiv hankekord on kättesaadav avalikult lingilt: <https://adr.rik.ee/tehik/dokument/14054385> (13.11.2024).